

Informace o výsledcích kontrolní činnosti Živnostenského úřadu města Brna za rok 2021

Tato informační zpráva Živnostenského úřadu města Brna o výsledcích kontrolní činnosti za rok 2021 je splněním informační povinnosti kontrolního orgánu dle § 26 zákona č. 255/2012 Sb., kontrolní řád, v platném znění.

Samotná kontrolní činnost byla v průběhu celého roku 2021, obdobně jako v roce předchozím, poznamenána pandemickými vlnami infekční nákazy COVID-19, což negativně ovlivnilo možnosti efektivního provádění kontrolní činnosti, zejména pak provádění kontrol v terénu. Veškerá kontrolní činnost ve sledovaném období byla prováděna při dodržování nezbytných bezpečnostních a hygienických opatření zamezujících plošné šíření nákazy.

Počet kontrol

V roce 2021 provedl Živnostenský úřad města Brna 549 živnostenských kontrol.

Pokuty příkazovým blokem

V roce 2021 Živnostenský úřad města Brna uložil 86 pokut příkazovým blokem v celkové výši 108 200 Kč.

Správní řízení

V souvislosti s úkony spojenými s kontrolní činností bylo vedeno celkem 1306 správních řízení, přičemž celková výše uložených pokut činila 2 102 400 Kč, uložená výše nákladů řízení činila 431 600 Kč.

Nejčastěji vedené přestupkové řízení bylo podle § 62 odst. 1 písm. e) bod 2. a písm. u) živnostenského zákona – neoznámení zahájení či ukončení činnosti v provozovně dle § 17 odst. 3 živnostenského zákona, a na to navázané neoznámení adresy pro případné závazky podnikatele při ukončení činnosti v provozovně dle § 31 odst. 16 živnostenského zákona (při souběhu těchto porušení byla vedena společná řízení), a to celkem ve 515 případech, přičemž ve 313 případech byla uložena pokuta v celkové výši 518 000 Kč, v 70 případech byl uložen trest napomenutí a 132 případů bylo odloženo z důvodu promlčení. V dalších 98 případech bylo vedeno řízení ve věci přestupku podle ust. § 62 odst. 1 písm. d) živnostenského zákona (neustanovení nového odpovědného zástupce), přičemž v 97 případech byly uloženy pokuty v celkové výši 345 500 Kč a v 1 případě byl promlčený přestupek odložen. Dále bylo v 54 případech vedeno řízení ve věci spáchání přestupku podle ust. § 62 odst. 1 písm. k) živnostenského zákona (neoznačení sídla dle § 31 odst. 2 věta první živnostenského zákona), ve kterých byly uloženy pokuty v celkové výši 61 700 Kč. A ve 26 případech byla vedena řízení

ve věci spáchání přestupků podle § 61 odst. 3 a § 63 odst. 1 živnostenského zákona (neoprávněné podnikání FO a PO), přičemž v 24 případech byly uloženy pokuty v celkové výši 418 000 Kč, v 1 případě trest napomenutí a v 1 případě byl promlčený přestupek odložen.

Velmi často ukládanou pokutou spojenou s výkonem kontrolní činnosti živnostenského úřadu, byla také pokuta za přestupek dle § 15 odst. 1 písm. a) kontrolního řádu, spočívající v nevytvoření podmínek pro výkon kontroly a neposkytnutí potřebné součinnosti k provedení kontroly kontrolovanou osobou. Jednalo se o 132 řízení, ve kterých byly uloženy ve 103 případech pokuty v souhrnné výši 697 000 Kč a ve 29 případech trest napomenutí. Uvedené negativní jednání prodlužovalo samotný průběh živnostenských kontrol, případně často zapříčinilo, že faktická šetření na požadovaných místech neproběhla vůbec.

V případech správních řízení ve věcech jiných správních deliktů či nesplnění podmínek stanovených pro provozování živnosti podle živnostenského zákona, bylo nejčastěji vedené řízení podle § 58 odst. 1 písm. d) cit. zákona, a to ve 332 případech, přičemž ve 319 případech bylo podnikateli zrušeno živnostenské oprávnění; ve zbývajících případech bylo řízení zastaveno po nápravě protiprávního stavu podnikatelem. Dále bylo ve 141 případech vedeno řízení podle § 58 odst. 3 a 8 živnostenského zákona, přičemž v 61 případech bylo podnikateli Živnostenským úřadem města Brna zrušeno živnostenské oprávnění, v 76 případech bylo provozování příslušné živnosti sankčně pozastaveno a ve 4 případech bylo řízení po napravení protiprávního stavu ze strany podnikatele zastaveno. Ve 20 případech bylo podnikateli živnostenské oprávnění Živnostenským úřadem města Brna zrušeno podle § 58 odst. 5 živnostenského zákona (na návrh finančního úřadu).

Ve zbývajících 41 případech se jednalo o ostatní řízení vedená pro jednotlivá další porušení živnostenského zákona či zvláštních právních předpisů, anebo společná řízení s více než dvěma projednávanými přestupky.

Součinnost orgánů státní správy dle § 68 odst. 1 ŽZ

V rámci součinnosti orgánů státní správy bylo Živnostenskému úřadu města Brna od jiných orgánů provádějících kontrolu podle zvláštních předpisů doručeno 146 opisů jejich rozhodnutí o závažném porušení zvláštních právních předpisů osobami podnikajícími v režimu živnostenského zákona. Současně s některými rozhodnutími byly doručeny také návrhy na zrušení živnostenského oprávnění.

Od oblastních inspektorátů práce obdržel Živnostenský úřad města Brna 59 rozhodnutí, k nimž bylo připojeno 15 návrhů na zrušení živnostenských oprávnění. Návrhy však nebyly akceptovány, jelikož ve všech těchto případech byla možnost zrušení oprávnění objektivně vyhodnocena tak, že sankční rušení oprávnění by byla neadekvátními opatřeními s ohledem na výši ukládaných pokut a jejich odůvodnění, kdy inspektorát práce kladl důraz zejména na očekávaný preventivní účinek ukládaných peněžitých sankcí.

Od inspektorátů České obchodní inspekce obdržel Živnostenský úřad města Brna 67 rozhodnutí, avšak ani v jednom případě nebylo ze strany ČOI navrženo zrušení živnostenského oprávnění, přičemž ani ze strany živnostenského úřadu doručená rozhodnutí nezakládala důvod k přijetí této sankce.

Od celních úřadů obdržel Živnostenský úřad města Brna 17 rozhodnutí, avšak ani v jednom případě nebylo ze strany celního úřadu navrženo zrušení živnostenského oprávnění, přičemž ani ze strany živnostenského úřadu rozhodnutí nezakládala důvod k přijetí této sankce.

Od inspektorátu Státní zemědělské a potravinářské inspekce obdržel Živnostenský úřad města Brna 1 rozhodnutí, avšak ze strany SZPI nebylo navrženo zrušení živnostenského oprávnění a ani ze strany živnostenského úřadu nezakládalo toto rozhodnutí důvod ke zrušení živnostenského oprávnění.

Od Hasičského záchranného sboru obdržel Živnostenský úřad města Brna 1 rozhodnutí, které neobsahovalo návrh na zrušení živnostenského oprávnění a ani ze strany živnostenského úřadu nezakládalo důvod k přijetí této sankce.

Od jiného živnostenského úřadu obdržel Živnostenský úřad města Brna 1 rozhodnutí, které také neobsahovalo návrh na zrušení živnostenského oprávnění a ani ze strany živnostenského úřadu nezakládalo důvod k přijetí této sankce.

Dále Živnostenský úřad města Brna obdržel od územních pracovišť finančních úřadů 43 oznámení podle § 238 odst. 5 písm. b) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, které byly Živnostenským úřadem města Brna využity jako podklady v řízení ve věci zrušení živnostenských oprávnění ve smyslu ust. § 58 odst. 5 živnostenského zákona, neboť podnikatelé již více jak čtyři roky neprovozují podnikatelskou činnost a nekomunikují se správcem daně. S oznámeními bylo naloženo tak, že ve 20 případech byla podnikatelským subjektům zrušena živnostenská oprávnění. V dalších 20 případech není řízení ve věci zrušení živnostenského oprávnění dotčeného podnikatele dosud ukončeno. Ve 3 případech byla poskytnutá informace odložena buď z důvodu, že subjekt neměl orgán způsobilý za něj jednat, či byly zjištěny skutečnosti, které vyvracely důvodnost zaslání návrhu, jelikož bylo následně zjištěno, že subjekty podnikatelskou činnost provozovaly či živnosti měly přerušeny, aniž o této skutečnosti byly finanční úřady informovány.

Odborná a finanční způsobilost dopravců

Ve druhé polovině r. 2021 obdržel Živnostenský úřad města Brna k prověření od Odboru dopravy Krajského úřadu Jihomoravského kraje celkem 60 návrhů na změnu (zúžení) rozsahu předmětu podnikání, příp. na zrušení živnostenského oprávnění, podaných v souladu s § 35b odst. 5 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, v platném znění, z důvodu, že podnikatel v silniční dopravě neprokázal trvání finanční způsobilosti ve lhůtě podle § 8 odst. 2 zákona o silniční dopravě. V 17 případech byl rozsah koncese změněn v souladu s návrhy uvedeného odboru dopravy. V 1 případě byla koncesovaná živnost zrušena v celém rozsahu. Ve 3 případech nejsou řízení ve věci zrušení/zúžení živnostenského oprávnění dotčených podnikatelů dosud ukončena. Ve 2 případech podnikatelé ještě před zahájením správního řízení živnostenskému úřadu oznámili přerušování provozování živnosti podle § 31 odst. 11 živnostenského zákona a v 1 případě došlo ke zrušení oprávnění podle § 58 odst. 1 písm. c) živnostenského zákona na vlastní žádost podnikatele. Ve 26 případech bylo zahájené řízení o zúžení rozsahu zastaveno, neboť podnikatelé v průběhu řízení doložili odboru dopravy finanční způsobilost dodatečně. Zbývající návrhy byly odloženy, jelikož dopravce ještě před zahájením řízení, po zákonem stanoveném termínu, prokázal před dopravním úřadem trvání finanční způsobilosti.

Hlavní okruhy tematicky zaměřených kontrol dle plánu na r. 2021

Mezi plánované tematicky zaměřené kontroly v roce 2021 patřily zejména kontroly podnikatelů, jež byli držiteli živnostenského oprávnění pro provozování živnosti volné, obor činnosti č. 58 – Nákup, prodej, správa a údržba nemovitostí, a to v návaznosti na účinnost zákona č. 39/2020 Sb. a č. 249/2021 Sb. (transformace uvedeného oboru činnosti č. 58 a vznik nové vázané živnosti s předmětem podnikání Realitní zprostředkování).

V této oblasti bylo provedeno celkem 252 kontrol (z toho 6 kontrol nebylo dosud ukončeno), přičemž bylo zjištěno 79 porušení právní povinnosti, bylo vedeno 50 správních či přestupkových řízení, uloženy 3 příkazy na místě, v 11 případech bylo porušení odloženo a ve 3 případech bylo porušení vyřízeno domluvou.

Mezi hlavní zjištěná porušení právní povinnosti v této oblasti patřilo neprokázání právního důvodu pro užívání sídla dle § 31 odst. 2 věta druhá živnostenského zákona (21x), neoznámení zahájení či ukončení činnosti v provozovně dle § 17 odst. 3 živnostenského zákona (15x) a na předchozí navázané neoznámení adresy pro případné závazky podnikatele při ukončení činnosti v provozovně dle § 31 odst. 16 živnostenského zákona (9x), dále neoznačení sídla dle § 31 odst. 2 věta první živnostenského zákona (4x), neoznačení provozovny dle § 17 odst. 7 a 8 živnostenského zákona (2x) a porušení informačních povinností ve smyslu § 435 občanského zákoníku (4x); specifické porušení dle § 10 odst. 2 a 3 kontrolního řádu, kdy podnikatel neposkytl potřebnou součinnost k výkonu kontroly, bylo řešeno ve 24 případech.

Další plánovanou oblastí kontrol na rok 2021 byla nabídka poskytování služeb a prodeje zboží prostřednictvím sítě internet (např. nabídka služeb tzv. „hodinového manžela“, anonymní prodej zboží přes servery „bazos.cz“ a „aukro.cz“). V této oblasti bylo provedeno celkem 45 kontrol (z toho 6 kontrol dosud nebylo ukončeno), při kterých bylo zjištěno 21 porušení právní povinnosti, mezi která patřilo zejména provozování živnosti bez příslušného živnostenského oprávnění (6x), neoznámení zahájení či ukončení činnosti v provozovně dle § 17 odst. 3 živnostenského zákona (3x) a na předchozí navázané neoznámení adresy pro případné závazky podnikatele při ukončení činnosti v provozovně dle § 31 odst. 16 živnostenského zákona (1x), dále neoznačení provozovny dle § 17 odst. 7 a 8 živnostenského zákona (2x), neúplné evidence dle § 31 odst. 4 živnostenského zákona (1x), nevystavení dokladu prodávajícím na žádost kupujícího dle § 31 odst. 14 živnostenského zákona (1x), neposkytnutí všech informací při prodeji použitého zboží dle § 10 odst. 6 zákona o ochraně spotřebitele (1x), uvádění cen poskytovaných služeb či prodávaného zboží v rozporu s § 12 zákona o ochraně spotřebitele (1x), neposkytnutí úplných informací o rozsahu, podmínkách a způsobu uplatnění reklamace dle § 13 zákona na ochranu spotřebitele (1x) a porušení informačních povinností ve smyslu § 435 občanského zákoníku (4x).

Dále bylo v rámci plánu na rok 2021 vytipováno celkem 46 anonymních subjektů v periodikách – informačních zpravodajích vydávaných městskými částmi statutárního města Brna, ve kterých inzerovaly poskytování svých služeb nebo prodej zboží na území města Brna. Tyto vybrané subjekty byly v rámci úkonů předcházejících kontrole ztotožněny (§ 3 kontrolního řádu), přičemž následně bylo dosud přistoupeno ke kontrole 17 subjektů s podezřením na porušení právních předpisů. V rámci provedených kontrol bylo následně zjištěno 9 porušení (1 případ není dosud nevyřešen a není statisticky zahrnut), přičemž se jednalo o porušení

informačních povinností ve smyslu § 435 občanského zákoníku (3x), neoznámení zahájení či ukončení činnosti v provozovně dle § 17 odst. 3 živnostenského zákona (2x) a na předchozí navázané neoznámení adresy pro případné závazky podnikatele při ukončení činnosti v provozovně dle § 31 odst. 16 živnostenského zákona (1x), nevystavení dokladu prodávajícím na žádost kupujícího dle § 31 odst. 14 živnostenského zákona (1x) a provozování živnosti bez příslušného živnostenského oprávnění (2x).

Za správnost: Bc. Jan Willmann v.r.

Tel. 542 173 365

e-mail: willmann.jan@brno.cz

Brno 28. 2. 2022

otisk hranatého razítka správního úřadu

JUDr. Dobromila Macháčková v.r.

vedoucí Živnostenského úřadu

města Brna